

Granskning av kommunstyrelsens systematiska brandskyddsarbete

Laxå kommun

Johan Osbeck

Anton Melén

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
1.1.	Bakgrund	1
1.2.	Syfte och Revisionsfråga/-or	1
1.3.	Revisionskriterier	1
1.4.	Kontrollmål	1
1.5.	Avgränsning	1
1.6.	Metod	2
2.	Iakttagelser och bedömningar	3
2.1.	Ändamålsenligt ansvar för ledning, uppföljning och kontroll	3
2.1.1.	Iakttagelser	3
2.1.2.	Bedömning	4
2.2.	Ändamålsenlig intern organisation och ansvarsförhållande samt fungerande internt samarbete	4
2.2.1.	Iakttagelser	4
2.2.2.	Bedömning	5
2.3.	Relevant kompetens och tillräcklig grad av övning hos medarbetare	6
2.3.1.	Iakttagelser	6
2.3.2.	Bedömning	7
2.4.	Fungerande riskförebyggande arbete och uppföljning	7
2.4.1.	Iakttagelser	7
2.4.2.	Bedömning	7
2.5.	Förekommande tillbud finns och är registrerade	8
2.5.1.	Iakttagelser	8
2.5.2.	Bedömning	8
2.6.	Orsaks- och händelseanalyser görs baserade på förekommande tillbud	8
2.6.1.	Iakttagelser	8
2.6.2.	Bedömning	9
3.	Bedömningar utifrån kontrollmål	10
3.1.	Bedömningar mot kontrollmål	10
4.	Rekommendationer	11

Sammanfattning

Det är av mycket stor vikt att kommuner har ett väl fungerande Systematiskt brandskyddsarbete. Brandskyddet vid skolor och inom äldreomsorgen är vanligen särskilt komplext och dess ändamålsenlighet beror bland annat på personalens kompetens att handla rätt vid brand samt att det byggnadstekniska brandskyddet och de säkerhetstekniska anläggningarna är funktionsdugliga

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Laxå kommun har PwC genomfört en granskning av kommunens systematiska brandskyddsarbete. Granskningen syftade till att utröna om kommunstyrelsen har en erforderlig intern kontroll över arbetet med systematiskt brandskydd.

Granskningen visar att kommunstyrelsen inte kan ta sitt ansvar för ledning, uppföljning och kontroll av det systematiska brandskyddsarbetet på ett ändamålsenligt sätt då det saknas policyer, riktlinjer och processer för att detta ska kunna vara möjligt. När det gäller beredskapen så har kommunen en dokumenterad organisation som aktiveras vid kris samt tillgång till stödstrukturer.

Kommunens interna organisation och ansvarsförhållanden för brandskyddet bedöms vara delvis ändamålsenlig på verksamhetsnivå men inte ändamålsenlig på övergripande kommunnivå och samarbetet mellan berörda interna parter är inte reglerat.

Enlig de intervjuade i denna granskning har alla medarbetare relevant kompetens och tillräcklig grad av övning, för sina respektive roller, för att hantera en brand på rätt sätt. Däremot finns inga dokumenterade och etablerade strukturer och processer på övergripande kommunnivå för att säkerställa, kontrollera och följa upp varken kompetensnivåer eller övningsgrad hos kommunens medarbetare.

Kommunen bedöms delvis ha ett fungerande riskförebyggande arbete och uppföljning av det samma och detta är primärt kopplat till rondering inom ramen för arbetsmiljöarbete samt brandskydd ute i verksamheterna.

En rutin för tillbudsrapportering kopplat till personskada finns och registrering sker. Det finns emellertid ingen rutin för rapportering och registrering av brandtillbud och därför görs heller inga orsaks- och händelseanalyser av brandtillbud på kommunnivå. Därför kan heller inte åtgärder baserade på förekommande brandtillbud göras på ett systematiskt sätt.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen *inte har en erforderlig intern kontroll* över arbetet med systematiskt brandskydd. Av våra sex kontrollmål bedöms tre vara ej uppfyllda och tre vara delvis uppfyllda.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram och fastställa aktuella gemensamma styrdokument som reglerar hur arbetet med systematiskt brandskydd inom kommunen ska bedrivas
- Besluta om hur kommunstyrelsens uppföljning och kontroll av det systematiska brandskyddsarbetet ska ske för att skapa förutsättningar för att upprätthålla en ändamålsenlig intern kontroll
- Utse en befattningshavare med särskilt ansvar för ledning, styrning, uppföljning och kontroll av det kommunövergripande systematiska brandskyddsarbetet
- Utarbeta och besluta om hur kommunens brandskyddsorganisation ska se ut och vilka roller och kompetenser den ska innehålla

- Kartlägg och skapa rutiner för uppföljning och kontroll av alla anställdas brandskyddskunskaper för att säkerställa att alla anställda har erforderlig kompetens för sina respektive roller i brandskyddsorganisationen
- Ta fram en utbildningsplan för systematiskt brandskydd som bland annat specificerar den utbildningsnivå som eftersträvas hos kommunens medarbetare samt tillämplig grad av övning
- Ta fram en rutin för registrering av brandtillbud samt orsaks- och händelseanalyser i syfte att möjliggöra ett preventivt brandskyddsarbete
- Överväga hur intern samverkan kring systematiskt brandskydd bör ske inom den kommunala organisationen

1. Inledning

1.1. Bakgrund

I Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3) står, mot bakgrund av bestämmelserna i 2 kap 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor, att det är skäligt att det för varje verksamhet bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete och att detta dokumenteras. Dokumentationen av brandskyddet bör vara tillräcklig för att säkerställa underhåll och att skäliga brandskyddsåtgärder, både tekniska och organisatoriska, vidtas. (MSB 2019).

Det är av mycket stor vikt att kommunen har ett väl fungerande Systematiskt brandskyddsarbete. Brandskyddet vid skolor och inom äldreomsorgen är vanligen särskilt komplext och dess ändamålsenlighet beror bland annat på personalens kompetens att handla rätt vid brand samt att det byggnadstekniska brandskyddet och de säkerhetstekniska anläggningarna är funktionsdugliga.

1.2. Syfte och Revisionsfråga/or

Har kommunstyrelsen en erforderlig intern kontroll över arbetet med systematiskt brandskydd?

1.3. Revisionskriterier

- Lagen om skydd mot olyckor, LSO (2003:778)
- Myndigheten för samhällsskydds utfärdande allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3)
- Kommunens eventuella interna policys och riktlinjer avseende brandskyddsarbete
- Eventuellt avtal mellan kommunen och externa parter

1.4. Kontrollmål

Revisionsfrågorna kommer att besvaras utifrån nedanstående kontrollmål som har sin utgångspunkt i revisionskriterierna:

- Kommunstyrelsen tar sitt ansvar för ledning, uppföljning och kontroll av beredskapen och det systematiska brandskyddsarbetet på ett ändamålsenligt sätt
- Kommunens interna organisation och ansvarsförhållanden för brandskyddet är ändamålsenlig och fungerar samarbetet mellan berörda interna parter
- Alla medarbetare har relevant kompetens och tillräcklig grad av övning, för sina respektive roller, för att hantera en brand på rätt sätt
- Kommunen har fungerande riskförebyggande arbete och uppföljning av detsamma
- Förekommande tillbud finns och är registrerade
- Orsaks- och händelseanalyser liksom åtgärder görs baserade på förekommande tillbud

1.5. Avgränsning

Granskningen avgränsades till att främst avse kommunstyrelsen och dess övergripande roll i det systematiska brandskyddsarbetet i kommunen 2019. Vidare fokuserar granskningen det organisatoriska brandskyddsarbetet men omfattar inte det tekniska brandskyddet.

1.6. Metod

Granskningen genomfördes genom intervjuer, protokolisläsning och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med kommunchef, brandskyddsombud i kommunhuset, skolchef, administratör/enhetschef inom Verksamhet BUN och socialchef.

2. Iakttagelser och bedömningar

Systematiskt brandskyddsarbete enligt lag och allmänna råd

Enligt 2 kap § lagen (2003:778) om skydd av olyckor skall ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Åtgärderna kan vara av tekniskt eller organisatorisk karaktär. Tekniska åtgärder kan vara tillräcklig utrustning för brandsläckning eller alarmering och åtgärder av organisatorisk karaktär kan vara utbildning och information.

För att upprätthålla brandskydd enligt LSO:s kravbild bör enligt Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete (SRVFS 2004:3) ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete genomföras under byggnadens eller anläggningens hela användningstid. Enligt dessa råd är det även skäligt att verksamheter bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete och att det sker en dokumentation av detta arbete. Syftet med dokumentationen är att skapa ett tillräckligt brandskydd samt att säkerställa underhåll och brandskyddsåtgärder, såväl tekniska som organisatoriska. Det bör även, enligt SRVFS 2004:3, finnas en i verksamheten brandskyddsansvarig med särskilt ansvar för brandskydd och dokumentation samt att byggnadsägare klargör delansvar för brandskyddet och att detta sker i form av en avtalsskrivelse.

Kommunövergripande organisation, policyer, handlingsplaner och riktlinjer

Kommunen har fem nämnder förutom kommunfullmäktige, nämligen kommunstyrelse, barn- och utbildningsnämnd, Social- och omsorgsnämnd, sydnärkes miljönämnd och valnämnd.

Kommunen har en förvaltning. Kommunstyrelsens ledningsorganisation inom denna förvaltning består av sex enheter med chefer direkt underställda kommunchefen. Dessa chefer och kommunchefen utgör kommunledningsgruppen.

Kommunledningsgruppens uppgift är att ta ansvar för kommunens vision och mål, vara ett stöd till politiken samt att utarbeta arbetsformer för processer och ta ansvar för verkställighet.

2.1. Ändamålsenligt ansvar för ledning, uppföljning och kontroll

2.1.1. Iakttagelser

Iakttagelser vid intervjuer

Under intervjuer med kommunchef och brandskyddombud framkommer att det inte finns någon befattningshavare i kommunen med särskilt ansvar för brandskydd och att det i praktiken därför är kommunchefen som har det yttersta ansvaret för beredskap och det övergripande Systematiska brandskyddsarbetet i Laxå kommun. Laxå kommunfastigheter äger de flesta fastigheter som Laxå kommun bedriver verksamheter i. Samverkan mellan ägare och kommunen som hyresgäst avseende ansvarsfördelning gällande brandskydd, sker mellan dessa parter. Detta avser vem som ansvarar för vad gällande fastigheternas tekniska brandskydd och som stöd för detta finns en dokumenterad ansvarsfördelning. Det organisatoriska brandskyddet ansvarar kommunens verksamheter själva för.

Vidare framgår det, under intervjuer med skolchefen, administratör/enhetschef inom Verksamhet Barn- och utbildning (BUN) samt socialchefen (chef för Verksamhet SON, social och omsorgsnämnd) att det inte sker någon uppföljning från kommunstyrelsen med direkt koppling till systematiskt brandskydd utan att den uppföljning som sker ingår i den ordinarie verksamhetsuppföljningen

inom respektive verksamhet. Vid kommunstyrelsens veckovisa presidier ska emellertid rapportering av väsentliga händelser i den löpande verksamheten ske, där exempelvis eventuella händelser relaterade till systematiskt brandskydd skulle kunna förekomma.

En samlad bedömning från våra intervjupersoner är att systematiken kring kommunstyrelsens ledning, uppföljning och kontroll av avseende systematiska brandskyddsarbetet bör förbättras.

Under intervjuerna framkom även att det genomförs samverkansmöten på motsvarande förvaltnings-/verksamhetsnivå där arbetsmiljön är ett stående inslag. Brandskyddsarbetet ska kunna inrymmas i de arbetsmiljöfrågor som behandlas men utgör ingen egen stående punkt på dessa möten. Samverkansgruppsmöten sker varje månad och protokollförs samt vidarebefordras till central samverkansgrupp, CSG.

lakttagelser vid dokumentstudier

Kommunstyrelsen har inte beslutat om något styrdokument som reglerar ansvar för ledning, uppföljning och kontroll av beredskap och/ eller systematiskt brandskyddsarbete. Det finns varken några aktuella policyer eller riktlinjer tillgängliga på övergripande kommunnivå.

Vi har inhämtat dokumentation avseende ansvarsfördelning mellan Laxå kommunfastigheter som fastighetsägare och Laxå kommun som hyresgäst. Det råder dock oklarhet kring denna dokumentations aktualitet då datum ej är angivet. Granskningen har inte omfattat att verifiera huruvida detta dokument är känt och/ eller om det följs fullt ut i verksamheterna.

I vår dokumentationsgranskning av protokoll under 2018 fann vi inga ärenden relaterade till systematiskt brandskydd.

2.1.2. Bedömning

Vi konstaterar att Laxå kommun inte har någon särskilt utsedd befattningshavare med ansvar för att leda, kontrollera och följa upp arbetet med beredskap eller det kommunövergripande systematiska brandskyddsarbetet. Granskningen indikerar att ledning, uppföljning och kontroll av beredskap och det systematiska brandskyddsarbetet endast sker inom ramen för den löpande verksamhetsuppföljningen. Vidare visar granskningen det inte finns några aktuella styrdokument som möjliggör för kommunstyrelsen att ha en ändamålsenlig intern kontroll över kommunens beredskap eller systematiska brandskyddsarbete.

Vi bedömer detta kontrollmål som EJ UPPFYLLT.

2.2. Ändamålsenlig intern organisation och ansvarsförhållande samt fungerande internt samarbete

2.2.1. lakttagelser

lakttagelser vid intervjuer

Vid intervjuer med kommunchef och brandskyddsombud på kommunstyrelsen samt genom analys av ett internt dokument i utkastform framkommer att organisationen avseende det systematiska brandskyddet i Laxå kommun i praktiken utgår från kommunchefen som övergripande ansvarig för systematiskt brandskydd samt att brandskyddsansvarig chefsperson på verksamhetsnivå har ansvar för det systematiska brandskyddet i respektive verksamhet. Verksamhetschefen ska sedan få stöttning i brandskyddsarbetet av utsett brandskyddsombud. Intervjupersoner uppger att det inte finns något politiskt fastställt styrdokument som reagerar organisation, ansvarsförhållanden eller internt samarbete gällande det systematiska brandskyddsarbetet i kommunen.

Enligt intervjuer med skolchefen och administratör/enhetschef inom Verksamhet BUN samt socialchefen organiseras respektive verksamheter utifrån att deras respektive chefer har ett övergripande ansvar för det systematiska brandskyddsarbetet. Hen bistås i sin tur av brandskyddsansvariga för var och en av verksamhetens enheter i form av enhetschefer samt av enhetschefer utsedda brandskyddsombud. Vid intervjuer med tjänstepersoner inom Verksamhet BUN uppgavs det att exempelvis den administrativa chefen inom verksamheten har ett samordnande ansvar för brandskyddsarbetet samt att anställd vaktmästare utför fortlöpande tillsyn och kontroll avseende av det tekniska brandskyddet i förvaltningens fastigheter.

Under intervjuerna uppgavs vidare att det på kommunnivå inte sker något formaliserat internt samarbete eller samverkan mellan nämnder eller kommunledning avseende systematiskt brandskyddsarbete. Samverkan sker emellertid mellan verksamheternas representanter och externa parter såsom Nerikes brandkår i samband med tillsynskontroller av de fastigheter där nämnderna bedriver sina verksamheter samt med fastighetsägare beträffande fastighetsrelaterade frågor.

lakttagelser vid dokumentstudier

Kommunstyrelsen har inga aktuella styrdokument i form av aktuella policyer eller riktlinjer för organisation och ansvarsförhållande avseende systematisk brandskydd på övergripande kommunnivå.

Vi har inhämtat en enhetsspecifik brandskyddspolicy från SON samt ett styrdokument från Centralskolan inom BUN som innehåller organisationsbeskrivning för deras systematiska brandskyddsarbete.

Laxå kommun har en krisledningsorganisation i samband med att en extraordinär händelse eller kris inträffar, vilket framgår av kommunens hemsida (kommun.laxa.se). Den ordinarie kommunala verksamheten ska då en krissituation uppstår kunna anpassas till en krisorganisation. Med krissituation menar kommunen en händelse som avviker från det normala som innebär en allvarlig störning eller överhängande risk i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommun eller landsting. Om en kris inträffar bildas en krisledningsgrupp bestående av chefer, tjänstepersoner och andra nyckelpersoner vilka leder det operativa arbetet i kommunen. När krisen kräver snabbare prioriteringar och beslut än vad den normala organisationen kan hantera kan krisledningsnämnden träda i kraft. Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från nämnder i nödvändig omfattning, med hänsyn till krisens art och omfattning (kommun.laxa.se).

I kommunen finns en krisgrupp som heter POSOM (Psykiskt och social omhändertagande) med uppgift att socialt, fysiskt och psykiskt ta hand om drabbade när en olycka har hänt eller vid en kris.

Skadade personer på en olycksplats som behöver sjukvård, tas om hand av sjukvården, Region Örebro län. Kommunens POSOM tar hand om personer som finns runt omkring olyckan som inte behöver sjukvård.

POSOM kallas in vid akuta kriser, men även vid olyckor inom Laxå kommun eller vid olyckor i andra kommuner där invånare i Laxå är inblandade. Det är räddningstjänsten eller polisen som via SOS alarm kallar ut POSOM.

Vi har tagit del en lista över ledningsgrupp för POSOM-gruppen, där bland annat tjänstemän från Laxå kommun, kyrkorepresentant, rektor, polis och brandkår ingår.

2.2.2. Bedömning

Vi konstaterar att det finns dokumenterade organisationer avseende systematiskt brandskyddsarbete i granskade verksamheter samt att det finns en dokumenterad krisledningsorganisation på kommunledningsnivå. Vi ser dock att det varken finns en dokumenterad organisation för det systematiska brandskyddsarbetet för kommunledningen eller något övergripande styrdokument som reglerar hur det systematiska brandskyddsarbetet ska organiseras i kommunen. Det finns heller ingen etablerad struktur för samverkan inom kommunen avseende det systematiska brandskydds-

arbetet. Vi har inte funnit något styrdokument som reglerar hur beredskap ska upprätthållas men väl en dokumenterad organisation för krisledning och stödprocesser.

Vi bedömer detta kontrollmål som DELVIS UPPFYLLT.

2.3. Relevant kompetens och tillräcklig grad av övning hos medarbetare

2.3.1. Iakttagelser

Iakttagelser vid intervjuer

Vid intervjuer med kommunchef och brandskyddsombud på kommunledningskontoret framkom att det inte finns någon aktuell utbildningsplan som klargör vilka utbildnings- och övningsinsatser som krävs för att säkerställa relevant kompetens hos medarbetare avseende systematiskt brandskyddsarbete och som nämnts tidigare finns det heller inte några kommunövergripande riktlinjer som reglerar detta. Enligt intervjupersoner introduceras nyanställda medarbetare för grunderna i brandsäkerhet samt att utrymningsövning hos varje enskild enhet inom verksamheterna i kommunen. De uppgav även att anställda ska genomgå grundlig teoretisk utbildning i brandskydd vart tredje år vilket emellertid inte finns dokumenterat. Under intervjuerna framkom även att det i nuläget pågår en revidering i vissa av verksamheternas styrdokument där bland annat utbildningstillfällen föreslås genomföras vart femte år istället för vart tredje år.

Enligt intervjuer med skolchef och administratör/enhetschef på verksamheterna BUN samt SON pågår ett fortlöpande arbete med att utbilda och tillgodose tillräcklig kompetens avseende systematiskt brandskydd hos medarbetare. Även i dessa intervjuer beskriver intervjupersonerna att nyanställda vid sina introduktioner ges grundlig förståelse för de rutiner för brandskydd som finns i berörda verksamheter. Då det finns många olika typer av verksamheter inom verksamheterna BUN och SON sker enhetsspecifika introduktioner för de nyanställda beroende på vilken verksamhet de börjar arbeta på. Det framkom även att anställda genomför grundutbildning vart tredje år och att brandskyddsombud genomgår särskild utbildning.

Iakttagelser vid dokumentstudier

Kommunstyrelsen har inte beslutat om något styrdokument som reglerar hur kommunens personal ska upprätthålla relevant kompetens och tillräcklig grad av övning avseende systematiskt brandskydd eller hur kommunstyrelsen ska säkerställa att detta sker på ett ändamålsenligt sätt.

Vi har inhämtat styrdokument för systematiskt brandskyddsarbete från Centralskolan inom verksamhet BUN. I detta styrdokument specificeras den utbildning och övning som anställda på denna enhet/skola ska genomgå för att upprätthålla relevant kompetens kring systematiskt brandskydd. Brandskyddsombud på skolan ska genomgå särskild teoretisk och praktisk utbildning på 16 timmar för att få tillräcklig kunskapsnivå för att informera och öva egen personal i utrymning och släckning. All personal ska genomföra grundutbildning i brandskydd på fyra timmar vart fjärde år. Intern utbildning i brandskydd av brandskyddsombud eller annan rutinerad person ska genomföras med personalen minst två gånger per år. För nyanställda eller vikarier krävs enligt detta styrdokument en introduktionsutbildning för att de ska få en förståelse för specifika risker och rutiner i berörd verksamhet.

Vi har inhämtat styrdokument för systematiskt brandskyddsarbete från Sociala enheten inom verksamheten SON. Enligt detta dokument ska brandskyddsansvariga och brandskyddsombud träffas årligen för genomgång av nyheter, erfarenhetsutbyte samt annat relevant för uppdraget. All personal inom Sociala enheten ska vart tredje år genomgå kortare teoretisk utbildning. Brukare som ges insatser i eget hem ska regelbundet informeras och genomgå relevant utbildning.

2.3.2. Bedömning

Vi noterar i våra verksamhets-specifika iakttagelser att dessa uppger att de upprätthåller relevant kompetens samt en tillräcklig grad av övning men att detta inte är reglerat eller följs upp av kommunstyrelsen.

Vi bedömer detta kontrollmål som DELVIS UPPFYLLT.

2.4. Fungerande riskförebyggande arbete och uppföljning

2.4.1. Iakttagelser

Iakttagelser vid intervjuer

Vid intervjuer med kommunchef och brandskyddsombud på kommunledningskontoret uppgavs att det inte finns någon dokumenterad rutinbeskrivning för hur det riskförebyggande arbetet och uppföljning av detta ska bedrivas i kommunen. Vidare uppgavs att det riskförebyggande arbetet rent praktiskt sker genom bland annat kontroll av brandfarliga ämnen och övriga brandrisker under de skyddsronder som genomförs på enheter i verksamheterna.

Det riskförebyggande arbetet på verksamhetsnivå består enligt de intervjuade verksamhetscheferna av regelbundna tillsynskontroller i berörda verksamhetslokaler. På BUN kontrolleras, enligt skolchefen, brandskyddet i samband med rondering för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppdagade brister följs upp och åtgärdas av ansvarig för arbetsmiljön, som utgörs av vaktmästaren och sedan genomförs uppföljning om denna åtgärd var tillräcklig ur ett brandskyddshänseende vid nästa arbetsmiljömöte/ samverkansgrupp.

Av intervjuer och dokumentstudier framgår att det riskförebyggande arbetet inom SON genomförs under de regelbundna brandskyddskontroller som utförs av brandskyddsansvarig. Vid behov sker detta tillsammans med fastighetsägare och annan lokalutnyttjare. På enhetsspecifika apt-möten ingår arbetsmiljö och brandskydd som en mötespunkt. Enligt intervjuer kartläggs risker, åtgärder, kontroller osv. relaterat till arbetsmiljö och brandskydd vid dessa möten.

Iakttagelser vid dokumentstudier.

Kommunstyrelsen har inte beslutat om några styrdokument som innehåller riktlinjer för hur det riskförebyggande arbetet relaterat till systematiskt brandskydd samt uppföljning av detta ska bedrivas på en övergripande nivå i kommunen.

Vi har inhämtat checklista, baserad på arbetsmiljöverkets riktlinjer o råd, som specificerar det riskförebyggande arbetet relaterat till arbetsmiljön i skolverksamheten hos BUN samt policydokument från den sociala enheten inom SON innehållande beskrivning av ansvar och genomförande av riskförebyggande åtgärder.

2.4.2. Bedömning

Vi konstaterar att det inte finns ett övergripande styrdokument som anger riktlinjer för hur det riskförebyggande arbetet relaterat till systematiskt brandskydd ska bedrivas eller hur uppföljning ska ske av detsamma, men bedömer utifrån vad granskningen visat att det samtidigt bedrivs ett fungerande riskförebyggande arbete på verksamhetsnivå.

Vi bedömer detta kontrollmål som DELVIS UPPFYLLT.

2.5. Förekommande tillbud finns och är registrerade

2.5.1. Iakttagelser

Iakttagelser vid intervjuer

Med tillbud avses här både en händelse som lett till skada såväl som händelse som skulle kunna lett till skada.

Vid intervjuer med kommunchef och brandskyddsombud på kommunledningskontoret framkommer att det inte finns något specifikt rapporteringssystem för tillbud av brand men att personalenheten hos kommunledningen ansvarar för att ta emot rapporter om tillbud som uppstår och som föranlett till personskada. Enligt intervjupersoner har det inte skett registrerade tillbud med anknytning till bränder under den senaste tidsperioden.

Under intervjuer med skolchef och administratör/enhetschef inom verksamhet BUN sam socialchefen framgick att det sker registrering av tillbud som föranlett personskada på en blankett som finns på det kommunövergripande intranätet. Med stöd av blanketten sker beskrivning av händelse samt förslag till åtgärder för att förhindra att tillbudet ska upprepas.

Iakttagelser vid dokumentstudier

Kommunstyrelsen har inga aktuella styrdokument som anger riktlinjer för hur registrering av tillbud ska ske relaterat till systematiskt brandskydd på en övergripande nivå i kommunen.

Vi har inhämtat blankett för anmälan av tillbud till personalenheten hos kommunledningskontoret. I blankett för anmälan av tillbud ska beskrivning av inträffad händelse genomföras samt förslag till åtgärder för att förhindra att tillbudet upprepas.

2.5.2. Bedömning

Vi konstaterar att det ska ske en registrering av tillbud till personalenheten men att denna registrering inte innefattar brandtillbud. Att inte registrera brandtillbud innebär att det inte finns en samlad bild över tillbud i kommunen som skulle kunna analyseras i syfte att förebygga brand.

Vi bedömer detta kontrollmål som EJ UPPFYLLT.

2.6. Orsaks- och händelseanalyser görs baserade på förekommande tillbud

2.6.1. Iakttagelser

Iakttagelser vid intervjuer

Under intervjuerna uppgav respondenterna att uppföljning av tillbud sker i samband med det fortlöpande arbetsmiljöarbetet. De hänvisar till blankett för uppföljning av tillbud vid personskada som ett verktyg för att kunna sammanställa dessa orsaks- och händelseanalyser. Uppföljning och analys av förekomna tillbud sker även, enligt intervjupersonerna, i samband med skyddsronder och exempelvis på apt-möten. Då det, enligt intervjuerna, inte har skett några brandtillbud under den senaste tiden finns ingen aktuell och kommunövergripande orsaks- och händelseanalys tillgänglig avseende brandtillbud.

Iakttagelser vid dokumentstudier

Kommunstyrelsen har inga aktuella styrdokument som anger hur orsaks- och händelseanalyser ska genomföras relaterat till systematiskt brandskydd, på en övergripande nivå i kommunen.

Vi har inhämtat blanketter för uppföljning av tillbud till personalenheten från kommunledningskontoret. I blankett för uppföljning ska beskrivning ske av vilka brister som har föranlett tillbudet samt vilka åtgärder som ska vidtas för att förhindra att upprepning av tillbudet sker.

2.6.2 Bedömning

Vi konstaterar att det inte finns några aktuella styrdokument med riktlinjer för hur orsaks- och händelseanalyser avseende brandtillbud. De orsaks- och händelseanalyser som genomförs enligt intern blankett (personskada) omfattar endast personskada.

Vi bedömer detta kontrollmål som EJ UPPFYLLT.

3. Bedömningar utifrån kontrollmål

3.1. Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar	
Kontrollmål 1 Kommunstyrelsen tar sitt ansvar för ledning, uppföljning och kontroll av beredskapen och det systematiska brandskyddsarbetet på ett ändamålsenligt sätt	Ej uppfyllt	
Kontrollmål 2 Kommunens interna organisation och ansvarsförhållanden för brandskyddet är ändamålsenlig och samarbetet fungerar mellan berörda interna parter	Delvis Uppfyllt	
Kontrollmål 3 Alla medarbetare har relevant kompetens och tillräcklig grad av övning, för sina respektive roller, för att hantera en brand på rätt sätt	Delvis uppfyllt	
Kontrollmål 4 Kommunen har fungerande riskförebyggande arbete och uppföljning av det-samma	Delvis uppfyllt	
Kontrollmål 5 Förekommande tillbud finns och är registrerade	Ej uppfyllt	
Kontrollmål 6 Orsaks- och händelseanalyser liksom åtgärder görs baserade på förekommande tillbud	Ej uppfyllt	

4. Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram och fastställa gemensamma styrdokument som reglerar hur arbetet med beredskap och systematiskt brandskydd inom kommunen ska bedrivas
- Besluta om hur kommunstyrelsens uppföljning och kontroll av beredskap och det systematiska brandskyddsarbetet ska ske för att skapa förutsättningar för att upprätthålla en ändamålsenlig intern kontroll
- Utse en befattningshavare med särskilt ansvar för ledning, styrning, uppföljning och kontroll av det kommunövergripande systematiska brandskyddsarbetet
- Utarbeta och besluta om hur kommunens brandskyddsorganisation ska se ut och vilka roller och kompetenser den ska innehålla
- Kartlägg och skapa rutiner för uppföljning och kontroll av alla anställdas brandskyddskunskaper för att säkerställa att alla anställda har erforderlig kompetens för sina respektive roller i brandskyddsorganisationen
- Ta fram en utbildningsplan för systematiskt brandskydd som bland annat specificerar den utbildningsnivå som eftersträvas hos kommunens medarbetare samt tillämplig grad av övning
- Ta fram en rutin för registrering av brandtillbud samt orsaks- och händelseanalyser i syfte att möjliggöra ett preventivt brandskyddsarbete
- Överväga hur intern samverkan kring systematiskt brandskydd bör ske inom den kommunala organisationen

2019-09-15

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Johan Osbeck

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Laxå kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.